

Sygn. akt IV U 982/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Sylwia Wardzała

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania W. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 24 września 2015 roku nr (...)

w sprawie W. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się W. N. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt IV U 982/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 22 stycznia 2016 r.

Decyzją z dnia 24 września 2015 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił W. N. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w art. 184 powołanej ustawy, od wystąpienia których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował 15-letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jedynie 14 lat, 8 miesięcy i 17 dni takiej pracy.

Decyzję tę zaskarżył W. N., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, ponieważ w takim charakterze pracował w (...) w S., w którym był zatrudniony od 7 czerwca 1974 r. do 29 września 1982 r. Odwołujący podał, że

w Przedsiębiorstwie tym otrzymał etat kierowcy ciągnika, ale faktycznie wykonywał pracę na różnych stanowiskach, przede wszystkim mechanika maszyn budowlanych, a w okresie od kwietnia 1975 r. do końca lipca 1976 r. realizował pracę mechanika maszyn budowlanych w Pogotowiu Technicznym, czyli pracę w szczególnych warunkach. Na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach odwołujący wskazał dowód z zeznań dwóch świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji podał, że za sporny okres odwołujący nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący W. N., urodzony (...) r., w dniu (...) r. osiągnął 60 lat życia. Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udokumentował 25- letni okres składkowy i nieskładkowy oraz staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy i 17 dni z tytułu zatrudnienia od 30 września 1982 r. do 31 sierpnia 1994 r., od 10 października 1994 r. do 31 stycznia 1995 r. i od 1 lipca 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) w K. na stanowisku I pomocnika wiertacza wykonującego prace wiertnicze przy poszukiwaniu surowców.

We wniosku z dnia 28 sierpnia 2015 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 września 2015 r. ZUS Oddział w T. odmówił W. N. przyznania prawa do tego świadczenia, ponieważ wnioskodawca nie udokumentował 15- letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

(okoliczności bezsporne)

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

Od 7 czerwca 1974 r. do 29 września 1982 r. Odwołujący W. N. pracował w (...)w S. w pełnym wymiarze godzin. Od 7 czerwca 1974 r. do 30 kwietnia 1975 r. był kierowcą ciągnika, zaś od 1 maja 1975 r. do 29 września 1982 r. mechanikiem maszyn budowlanych. Odwołujący z zawodu jest kierowcą ciągnika.

dowód:

- świadectwo pracy z dnia 29.09.1982 r.- k. 17 cz. II akt ZUS, akta osobowe,
- podanie o przyjęcie do pracy z dnia 06.06.1974 r.- akta osobowe,
- skierowanie do lekarza z dnia 04.06.1974 r.- akta osobowe,
- karta obiegowa zmiany z adnotacją: przyjęty do pracy 07.06.1974 r.- akta osobowe,
- tymczasowe zaświadczenia kwalifikacyjne z dnia: 16.05.1975 r., 01.02.1978 r., 05.04.1979 r. i 01.12.1979 r.- akta osobowe,
- karta pracy- akta osobowe,
- karta informacyjna- akta osobowe,

(...)w S. prowadziło budowę Huty (...) i inne duże budowy, na przykład hal przemysłowych

i bloków mieszkalnych. Zatrudniało około 200 pracowników. W ramach tego Przedsiębiorstwa funkcjonował Zakład (...). Baza tego Zakładu mieściła się w S.. W S. były dwa warsztaty: mechaniczny i obróbki skrawaniem, a ponadto hala z magazynami części. Każda z hal miała swojego kierownika i majstra.

W jednym warsztacie pracowało więcej ślusarzy, natomiast w drugim więcej zatrudnionych było mechaników. W warsztatach wymieniano zużyte elementy sprzętu, na przykład gąsienice, czy sworznie przy koparce. Wykonywano też czynności spawalnicze przy uszkodzonej części maszyn i pojazdów. Naprawiano agregaty tynkarskie i betoniarki. Przy betoniarkach zajmowano się naprawą sprzęgiełka albo wymianą sprzęgieł z tarczami, uszczelkami i pompami. Praca w Przedsiębiorstwie odbywała się w systemie jednozmianowym, w godzinach od 06:00 do 14:00. Pracownicy podzieleni byli na brygady, składające się z 3-4 osób. W bazie znajdował się sprzęt ciężki, samochody ciężarowe, służące do przewozu materiałów budowlanych na budowy, ciągniki i autobusy. Jeden ciągnik pracował tylko w bazie, a pozostałe wykorzystywano do pracy na budowach. Były też

4 samochody, które pracowały w terenie, stanowiąc tzw. Pogotowie Techniczne.

W samochodzie ciężarowym wchodzącym w skład Pogotowia Technicznego znajdował się warsztat, w którym dokonywano drobnych napraw. Samochód ten miał na swoim stanie takie urządzenia, jak tokarka, czy frezarka. Po przyjęciu do pracy, odwołujący był kierowcą ciągnika w Zakładzie (...), zaś od 1 maja 1975 r. mechanikiem maszyn budowlanych w tym Zakładzie. Jako mechanik pracował również w brygadzie Pogotowia Technicznego, która składała się z kierowcy, mechaników i spawacza. Mechanicy z tej brygady zajmowali się naprawą sprzętu ciężkiego na budowach, typu koparki, spycharki

i lekkiego sprzętu. Pogotowie usuwało drobne usterki. Przy poważnych awariach, sprzęt był sprowadzany do bazy i tam naprawiany albo przez pracowników Pogotowia albo pozostałych pracowników warsztatu. Sprzęt lekki, jeżeli pozwalały na to przepisy, mógł być sprowadzany przez Pogotowie Techniczne do bazy. Po sprzęt ciężki przyjeżdżała na budowę laweta. Jeżeli była taka potrzeba, naprawa pojazdów na terenie warsztatu odbywała się w kanale remontowym. Takimi naprawami zajmował się również odwołujący, będąc mechanikiem.

W warsztacie nie było wydzielonych stanowisk tylko do napraw w kanałach remontowych. Wszyscy mechanicy, w tym odwołujący, zajmowali się wszelkimi zleconymi im naprawami

i remontami. Bywało tak, że odwołujący cały dzień pracował w kanale albo wykonywał prace tylko na powierzchni. Zdarzało się, że mechanicy z Pogotowia Technicznego do południa pracowali w terenie, a po południu w warsztacie. Brygada Pogotowia liczyła około 5-6 osób. Odwołujący pracował w Pogotowiu Technicznym od wiosny 1975 r. do lipca 1976 r., a potem był mechanikiem w warsztatach. Uprawnienia kierowcy ciągnika odwołujący uzyskał w trakcie uczęszczania do szkoły w 1973 r. Będąc kierowcą ciągnika, odwołujący przewoził na terenie bazy różne materiały z magazynu pod samochód transportowy albo na skład.

W bazie znajdowały się magazyny materiałów budowlanych, z których należało wywieźć materiały nie tylko na budowę, ale także przewozić je na terenie samej bazy. Baza miała rozległy teren. W jej skład wchodziły dwie hale i magazyny. Odwołujący wywoził też z bazy zużyty sprzęt i zużyte silniki. Zdarzało się to 1-2 razy w tygodniu. Rzadziej przewoził materiały budowlane na budowy. Pracę kierowcy ciągnika odwołujący wykonywał stale i pełnym wymiarze godzin. Pracami załadunkowymi i wyładunkowymi zajmowali się inni pracownicy. Tylko czasami w pracach tych pomagał im odwołujący.

dowód:

- podanie o przyjęcie do pracy z dnia 06.06.1974 r.- akta osobowe,
- skierowanie do lekarza z dnia 04.06.1974 r.- akta osobowe,
- karta obiegowa zmiany z adnotacją: przyjęty do pracy 07.06.1974 r.- akta osobowe,
- tymczasowe zaświadczenia kwalifikacyjne z dnia: 16.05.1975 r., 01.02.1978 r., 05.04.1979 r. i 01.12.1979 r.- akta osobowe,
- częściowo zeznania świadka B. H.- 00:14:13-00:29:17,

- częściowo zeznania świadka F. S.- 00:32:19-00:58:22,
- częściowo zeznania odwołującego W. N.- 01:04:27-01:36:34,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz zeznania świadków i odwołującego.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego.

Zeznania świadków B. H. i F. S. oraz słuchanego

w charakterze strony W. N. Sąd uznał za wiarygodne w takim zakresie, w jakim nie pozostawały one w sprzeczności z treścią dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego zgromadzoną w jego aktach osobowych w postaci podania o przyjęcie do pracy z dnia

6 czerwca 1974 r., skierowania do lekarza z dnia 4 czerwca 1974 r., karty obiegowej zmiany

z adnotacją: przyjęty do pracy 7 czerwca 1974 r. oraz tymczasowych zaświadczeń kwalifikacyjnych z dnia: 16 maja 1975 r., 1 lutego 1978 r., 5 kwietnia 1979 r. i 1 grudnia 1979 r. Z dokumentów tych w sposób jednoznaczny wynika, że po przyjęciu do pracy aż do końca kwietnia 1975 r. odwołujący pracował w (...) w S. w charakterze kierowcy ciągnika, a mechanikiem maszyn budowlanych został dopiero z dniem 1 maja 1975 r. Z uwagi na to, iż nie było podstaw do kwestionowania tych dokumentów, w szczególności tymczasowych zaświadczeń kwalifikacyjnych, które obok nazwy stanowiska pracy wymieniają konkretne stawki płacy zasadniczej i grupy zaszeregowania, Sąd przyznał w sprawie prymat wymienionym wyżej dokumentom. Nie było podstaw do twierdzenia, że dokumentacja pracownicza wnioskodawcy jest niepełna albo sporządzona została w sposób nierzetelny. W oparciu o treść tej dokumentacji można ustalić, że odwołujący z zawodu jest kierowcą ciągnika, w takim charakterze został przyjęty do pracy i taką pracę wykonywał do dnia 31 kwietnia 1975 r.

Z tego też powodu, Sąd odmówił waloru wiarygodności zeznaniom świadków

i odwołującego, którzy potwierdzili co prawda, że odwołujący był kierowcą ciągnika

w (...) w S., ale przez bardzo krótki okres czasu w 1974 r. Zeznania te pozostawały w oczywistej sprzeczności

z treścią dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego. Poza tym podkreślić trzeba, że zarówno świadkowie, jak i odwołujący znajdowali się w przeświadczeniu, że pracą w szczególnych warunkach jest praca mechanika w Pogotowiu Technicznym i składając zeznania skupili się

w zasadzie wyłącznie na opisie warunków i charakteru pracy mechanika, nie zaś kierowcy ciągnika.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015 poz. 748 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia

1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn oraz 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Wymagany w art. 184 ust. 1 pkt 2 okres składkowy i nieskładkowy przewiduje art. 27 powołanej ustawy, w świetle którego wynosi on co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Przepis art. 32 ustawy statuuje natomiast, iż ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 1. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu- za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Stosownie do treści art. 32 ust. 4 ustawy, wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Mowa tu o rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Jak wynika z § 1 wskazanego rozporządzenia, stosuje się je do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

W myśl § 2 ust. 1, okresami uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (ust. 2).

Zgodnie zaś z § 4 ust. 1, prawo do emerytury nabywa pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A rozporządzenia, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz legitymuje się wymaganym okresem zatrudnienia, w tym co najmniej okresem 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący osiągnął wiek 60 lat, posiadał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany 25- letni okres ubezpieczenia i nie jest członkiem OFE.

Rozstrzygnąć natomiast należało, czy legitymuje się on co najmniej 15- letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przed organem rentowym ubezpieczony wykazał taki staż w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy i 17 dni. Do udowodnienia 15 lat pracy w szczególnych warunkach zabrakło mu zatem 3 miesięcy i 13 dni.

Kwestionując zaskarżoną decyzję ubezpieczony podniósł, że pracę w szczególnych warunkach wykonywał również w(...), w którym był zatrudniony od 7 czerwca 1974 r. do 29 września 1982 r. Odwołujący podał, że w Przedsiębiorstwie tym otrzymał etat kierowcy ciągnika, ale faktycznie pracował na różnych stanowiskach, przede wszystkim mechanika maszyn budowlanych, a w okresie od kwietnia 1975 r. do końca lipca 1976 r. realizował pracę mechanika maszyn budowlanych w Pogotowiu Technicznym, czyli pracę w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że za okres zatrudnienia

w (...) w S. wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie przekreśla możliwości ustalania, że ubezpieczony pracę w takim charakterze rzeczywiście wykonywał. W szczególności wnioskodawca może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że jego praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. Zastosowanie mają zatem art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi tylko domniemanie, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W sytuacji zatem, kiedy brak wymaganego świadectwa wystawionego przez pracodawcę, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była realizowana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia i czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. np. wyrok SA w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r., III AUa 3113/08, LEX nr 552003).

W niniejszej sprawie Sąd postępowanie takie przeprowadził.

Sąd tylko częściowo oparł się na zeznaniach świadków, to jest tylko w zakresie, w jakim nie były one sprzeczne z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy, pozyskanych przez Sąd w toku postępowania z (...) S.A. z siedzibą w C.. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że w dniu 4 czerwca 1974 r. pracodawca wydał ubezpieczonemu skierowanie do lekarza celem potwierdzenia jego zdolności do pracy w charakterze kierowcy ciągnika OHP. W dniu 6 czerwca 1974 r. lekarz potwierdził zdolność ubezpieczonego do przewidzianej pracy. Zachowała się też karta obiegowa zmiany, w której odnotowano, że w dniu 7 czerwca 1974 r. odwołujący został przyjęty do pracy w charakterze kierowcy ciągnika. Zmiana tego stanowiska na stanowisko mechanika maszyn budowlanych nastąpiła, nie tak jak podniósł w swoich zeznaniach ubezpieczony i świadkowie, w 1974 r., ale dopiero w dniu 1 maja 1975 r. Wynika to z treści tymczasowego zaświadczenia kwalifikacyjnego nr 28 z dnia 16 maja 1975 r., w którym podano, że wnioskodawca uznany został za mechanika maszyn budowlanych w grupie piątej zaszeregowania ze stawką 9,50 zł za 1 rob./godz. od 1 maja 1975 r. Nie było więc tak, jak przedstawił to odwołujący, że tylko formalnie przyjęty został na stanowisko kierowcy ciągnika, a wykonywał pracę mechanika maszyn budowlanych.

W oparciu o treść znajdujących się w aktach osobowych tymczasowych zaświadczeń kwalifikacyjnych można stwierdzić, że cała Komisja Przedsiębiorstwa dokonywała Protokołem kwalifikacji na konkretne stanowisko. Z danym stanowiskiem pracy łączyły się też określone stawki wynagrodzenia i grupy zaszeregowania, dlatego nie mogło być tak, że formalnie angażem powierzano daną pracę, a pracownik w rzeczywistości wykonywał inną. Od 1 maja 1975 r., jak wynika z tymczasowych zaświadczeń kwalifikacyjnych, odwołujący zatrudniony został w (...) w (...) na stanowisku mechanika maszyn budowlanych. W 1978 r. ubezpieczony otrzymał stawkę dla ślusarza w grupie ósmej zaszeregowania ze stawką 13,50 zł za 1 rob./godz. W kwietniu 1979 r. powierzono mu stanowisko mechanika maszyn budowlanych w grupie siódmej zaszeregowania ze stawką 15 zł za 1 rob./godz., zaś od 1 grudnia 1979 r. to samo stanowisko ze stawką 17,50 zł za 1 rob./godz.

Pracę mechanika maszyn budowlanych, czy to w warsztacie, czy w Pogotowiu Technicznym odwołujący wykonywał zatem dopiero od momentu, w którym Komisja Kwalifikacyjna powierzyła mu stanowisko mechanika maszyn budowlanych w grupie piątej zaszeregowania, czyli od 1 maja 1975 r. Do tej daty nie ma w aktach osobowych

dokumentów, z których wynikałoby, że ubezpieczony był mechanikiem maszyn budowlanych. Odwołujący został przyjęty do pracy w (...) w S. na stanowisko kierowcy ciągnika. Przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili, że przez krótki okres czasu ubezpieczony mógł być kierowcą ciągnika, przy czym obaj świadkowie podjęli pracę nieco później niż odwołujący. Jeden rozpoczął bowiem pracę w Przedsiębiorstwie z dniem 18 lipca 1974 r., drugi zaś z dniem 12 września 1974 r.

Gdyby Sąd oparł się w tej sprawie na zeznaniach odwołującego, musiałby odmówić mu prawa do emerytury. Sąd nie podzielił bowiem zeznań ubezpieczonego w tej części, w jakiej były one sprzeczne ze znajdującymi się w aktach osobowych dokumentami, z których wynika, że przed przyjęciem do pracy posiadał uprawnienia kierowcy ciągnika, został skierowany przez pracodawcę na badania lekarskie celem ustalenia, czy jest zdolny do pracy na stanowisku kierowcy ciągnika, a badający go lekarz potwierdził jego zdolność do takiej pracy. To, że po przyjęciu do pracy odwołujący był kierowcą ciągnika wynika też z karty obiegowej zmiany. Dopiero od dnia 1 maja 1975 r. odwołujący uznany został tymczasowym zaświadczeniem kwalifikacyjnym za mechanika maszyn budowlanych. Z zeznań odwołującego wynikało zresztą, iż za wszelką cenę chciał on udowodnić, że pracował w Pogotowiu Technicznym, gdyż uważał, iż taka praca jest kwalifikowana jako praca w szczególnych warunkach. Podobnie było z zeznaniami świadków.

Dla uznania konkretnego rodzaju lub stanowiska pracy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma to, czy jest to praca wymieniona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) i w wykazie A stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 22 lipca 2015 r., III AUa 379/15, LEX nr 1770705).

W wykazie do rozporządzenia nie została ujęta praca mechanika maszyn budowlanych, czy to wykonującego pracę w warsztacie, czy też w Pogotowiu (...).

Za pracę w szczególnych warunkach wykaz A, stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. uznaje natomiast pracę kierowcy ciągnika, która wymieniona została w Dziale VIII, zatytułowanym: „W transporcie i łączności” w punkcie 3.

Zatrudniające odwołującego Przedsiębiorstwo miało własną bazę sprzętu i transportu, w związku z czym pracę odwołującego od 7 czerwca 1974 r. do 30 kwietnia 1975 r. można było zakwalifikować według tej pozycji wykazu A, bez względu na to, czy wnioskodawca był kierowcą ciągnika na terenie bazy, gdzie przewoził materiały budowlane, czy też jako kierowca ciągnika wyjeżdżał z bazy na poszczególne budowy. Odwołujący na co dzień świadczył zresztą pracę w(...)

Poza tym, jak podniósł Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 28 listopada 2012 r., III AUa 671/12 (Legalis nr 733905), prace kierowców ciągników, kombajnów i pojazdów gąsienicowych- na co wskazują zasady doświadczenia życiowego- są wykonywane w różnych działach przemysłu (wielu resortach). Ich przypisanie działowi „transport i łączność” ma wyłącznie charakter porządkujący- w innym wypadku ten rodzaj prac należałoby umieścić praktycznie w każdym z działów przemysłu i rolnictwie albowiem prace kierowców tych pojazdów stanowią element funkcjonowania wielu gałęzi gospodarki.

Z orzecznictwa sądów wynika, że w przypadku kierowców samochodów ciężarowych, okres oczekiwania na załadunek, czy wyładunek, a nawet pomocy przy tych czynnościach, co przerywa pracę kierowcy, nie odbiera temu zatrudnieniu charakteru pracy w szczególnych warunkach. Czynności te należy bowiem traktować jako immanentnie związane z pracą kierowcy. W wyroku z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 233/11 (OSNP 2013/7-8/86) Sąd Najwyższy podniósł,

że jeśli czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny w stosunku do czynności podstawowych kwalifikowanych jako praca w szczególnych warunkach, to nie ma podstaw, aby tej pracy nie zaliczać do okresu uprawniającego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. W wyroku z dnia 23 lipca 2013 r., III AUa 51/13 (LEX nr 1353594) Sąd Apelacyjny w Białymstoku wskazał, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa, na które wskazuje orzecznictwo. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Drugie zaś odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny. Jak zaś podniósł Sąd Apelacyjny w K. w wyroku z dnia 21 maja 2014 r., III AUa 2100/13 (Legalis nr 1180349), dodatkowe czynności związane z załadunkiem i wyładunkiem towaru podejmowane przez kierowcę samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony nie stanowią przeszkody do uznania wykonywanego przez niego zatrudnienia za pracę w warunkach szczególnych określoną w wykazie A Dziale VIII poz. 2, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Będąc mechanikiem, odwołujący zajmował się co prawdą naprawą pojazdów mechanicznych w kanałach, a taka praca wymieniona została w Dziale XIV, zatytułowanym: „Prace różne” w pkt 16 (prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych) wykazu A, ale czynności związanych z naprawą pojazdów mechanicznych nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do jego obowiązków jako mechanika należały bowiem wszelkie naprawy i remonty sprzętu ciężkiego i samochodów ciężarowych, nie tylko warsztacie, ale i w terenie. Poza tym, w przedsiębiorstwie nie było podziału na mechaników pracujących tylko w kanałach i pozostałych mechaników. Wszyscy bowiem mechanicy zajmowali się wszelkimi zleconymi im naprawami i remontami.

Z uwagi na to, że świadkowie nie wykluczyli, iż odwołujący po podjęciu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie był kierowcą ciągnika, w oparciu o dokumenty Sąd przyjął, że taką pracę ubezpieczony wykonywał w (...)w S. od 7 czerwca 1974 r. do 30 kwietnia 1975 r. W związku z tym, że odwołujący kierował się chęcią udowodnienia pracy, która tylko w jego przekonaniu była pracą w szczególnych warunkach, marginalizując zatrudnienie w charakterze kierowcy, Sąd nie dał wiary jego zeznaniom w części, która pozostawała w sprzeczności z dokumentacją pracowniczą. Ustalił zatem, że skoro według dokumentów, a nie było podstaw do kwestionowania ich treści, czy czynienia pracodawcy zarzutu, iż sporządzone zostały nierzetelnie, odwołujący pracował jako kierowca ciągnika od 7 czerwca 1974 r. do 30 kwietnia 1975 r., to wykazał co najmniej 15- letni staż pracy w szczególnych warunkach. Sąd, dając w sprawie prymat dowodom z dokumentów przyjął, że brakujący wnioskodawcy do 15- letniego stażu pracy w szczególnych warunkach okres 3 miesięcy i 13 dni, został przez niego wykazany na stanowisku kierowcy ciągnika.

Uwzględniając powyższe Sąd uznał, że zaskarżona decyzja ZUS Oddział w T. z dnia 24 września 2015 r. nie była zasadna. Na dzień 1 stycznia 1999 r. odwołujący wykazał bowiem co najmniej 15- letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Mając to na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego, w tym art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz

art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury od(...) r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, wynoszącego w przypadku mężczyzn ubiegających się o tzw. wcześniejszą emeryturę 60 lat.